

Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор Вінницького державного
педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

_____ доц. Лазаренко Н.І.
«_____» _____ 2018 р.

ПРОГРАМА І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

*з елементарної математики
для вступу на освітній ступінь бакалавра
спеціальності
014.04 Середня освіта (математика)
111 Математика*

Голова фахової атестаційної комісії — кандидат педагогічних наук,
доцент, Калашніков І.В.

Вінниця – 2018

Пояснювальна записка

Фахове випробування з елементарної математики, для вступу на навчання за освітнім ступенем бакалавр до Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, проводиться як комплексний усний екзамен з елементарної математики для рейтингового порівняння рівнів математичних компетентностей абітурієнтів.

Програма фахового випробування з елементарної математики для вступників на навчання за освітнім ступенем бакалавр складається з трьох розділів. Перший з них є переліком основних математичних понять і фактів, володіння якими має продемонструвати вступник у процесі фахового випробування. У другому розділі програми виокремлені основні вимоги до математичних компетентностей вступника. В третьому розділі програми вказані критерії оцінювання відповідей на запитання білетів вступного фахового випробування з елементарної математики.

Програма вступного фахового випробування з математики на навчання за освітнім ступенем бакалавр складена на основі нормативних і методичних рекомендацій Міністерства освіти та науки України і містить основні питання з курсів елементарної алгебри та геометрії, які об'єднані в п'ять розділів: «Рівняння, нерівності та їх системи», «Функції», «Геометричні фігури, тіла та їх властивості», «Координати та вектори», «Основи комбінаторики»

Вступне фахове випробування з елементарної математики на навчання за освітнім ступенем бакалавр проводиться за спеціально розробленими і затвердженими екзаменаційними білетами. Кожен білет вступного фахового випробування з елементарної математики містить п'ять запитань (завдань).

Основний зміст програми

Рівняння, нерівності та їх системи

Тотожні перетворення виразів: цілих, раціональних, тригонометричних, ірраціональних, показникових, логарифмічних. Арифметична та геометрична прогресії. Рівняння з однією змінною: лінійні; квадратні; раціональні; дробово-раціональні; тригонометричні, ірраціональні; показникові; логарифмічні; рівняння, що містять змінну під знаком модуля. Нерівності з однією змінною: лінійні; квадратні; раціональні; дробово-раціональні; ірраціональні; найпростіші тригонометричні; показникові; логарифмічні; нерівності, що містять змінну під знаком модуля. Системи лінійних рівнянь, системи рівнянь другого степеня. Задачі на складання рівнянь і систем рівнянь: задачі на числові залежності; задачі на сумісну роботу; задачі на сплави і суміші; задачі на рух.

Функції

Поняття функції. Лінійна функція; пряма пропорційність; обернена пропорційність; квадратична функція; тригонометричні функції; обернені тригонометричні функції; показникові та логарифмічна функції. Властивості функцій. Побудова графіків функцій методом елементарних перетворень.

Уявлення про функцію як математичну модель, залежність між величинами й об'єктами будь-якої природи.

Геометричні фігури, тіла та їх властивості

Трикутники, їх елементи та властивості. Чотирикутники, їх елементи та властивості. Опуклі многокутники. Коло, круг, їх елементи. Периметри та площі плоских фігур. Перетворення подібності. Взаємне розміщення прямих у просторі. Кут та відстань між прямими в просторі. Взаємне розміщення двох площин, прямої і площини, двох площин у просторі. Кут між площинами, кут між прямою і площиною. Многогранники їх елементи та властивості. Правильні многогранники та їх класифікація. Геометричні побудови на площині. Зображення плоских і просторових фігур у паралельній проекції. Тіла обертання, їх елементи та властивості. Площі поверхні геометричних тіл. Об'єми геометричних тіл. Комбінації геометричних тіл.

Координати та вектори

Декартова система координат на площині і в просторі. Рівняння прямої на площині та в просторі. Рівняння кола на площині. Рівняння сфери в просторі. Метод координат на площині та в просторі. Вектори та дії над ними. Скалярний добуток двох векторів та його застосування в геометрії.

Основи комбінаторики

Поняття множини. Операції над множинами. Основні поняття комбінаторики (перестановки, розміщення, комбінації). Розв'язування комбінаторних задач. Класичне й статистичне означення ймовірності. Теореми додавання і множення ймовірностей. Поняття моди, медіани, наочне зображення статистичного розподілу (полігон частот, гістограма).

Вимоги до знань та умінь вступника на навчання за освітнім ступенем «Бакалавр»

Відповідаючи на кожне запитання екзаменаційного білету, абітурієнт повинен продемонструвати свідоме володіння математичними поняттями та показати розуміння відповідної математичної теорії (вміти з'ясовувати склад і структуру теорії: поняття, наукові факти, закони, принципи та зв'язки між ними). Від абітурієнта не вимагається проведення детальних математичних викладок з доведенням усіх тверджень, які стосуються питання білету, достатньо викласти основні положення теорії (аксіоми, теореми, формули, методи, алгоритми тощо) в строгій логічній послідовності, обґрунтувати основні з них та провести строге доведення ключового твердження. На вступному фаховому випробуванні вступник на навчання до Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського за освітнім ступенем «Бакалавр», спеціальності «Середня освіта (математика)» має показати: чітке знання означень математичних понять, формулювань ознак та властивостей, передбачених програмою, вміння доводити основні з них; вміння точно і стисло висловити математичну тезу в усній та письмовій формі, використовувати відповідну символіку; впевнене володіння практичними математичними вміннями і навичками, передбаченими

програмою, вміннями застосовувати знання при розв'язуванні задач і виконанні тестів; готовність до набуття більш високого рівня фахової компетентності.

Відповідаючи на питання з розділів «Рівняння, нерівності та їх системи», «Функції», «Геометричні фігури, тіла та їх властивості», вступники повинні вміти будувати математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ та досліджувати ці моделі засобами математики; виконувати математичні розрахунки (виконувати дії з числами, поданими в різних формах, наближені обчислення тощо); виконувати перетворення виразів (розуміти змістове значення кожного елемента виразу, знаходити допустимі значення змінних, знаходити числові значення виразів при заданих значеннях змінних тощо); будувати й аналізувати графіки найпростіших функціональних залежностей, досліджувати їхні властивості; розв'язувати рівняння, нерівності та їх системи, розв'язувати текстові задачі за допомогою рівнянь, нерівностей та їхніх систем; знати властивості та ознаки геометричних фігур; знаходити кількісні характеристики геометричних фігур (довжини, величини кутів, площі, об'єми). Відповідаючи на питання з розділу «Координати і вектори», вступники повинні вміти використовувати метод координат для задання та дослідження геометричних об'єктів, розв'язування задач. Вступники повинні вміти застосовувати векторний метод розв'язування задач. Відповідаючи на запитання з розділу «Основи комбінаторики» вступники повинні знати означення суми, добутку, різниці двох подій, основні властивості статистичних ймовірностей, вміти давати геометричну інтерпретацію операцій над подіями; обчислювати статистичні ймовірності випадкових подій, застосовувати правила обчислення суми і добутку ймовірностей кількох подій та формулу повної ймовірності до розв'язування простих задач.

*Критерії оцінювання відповідей на питання
вступного фахового випробування з математики*

Кожний білет вступного фахового випробування з математики, містить п'ять запитань (завдань) відповідно з розділів «Рівняння, нерівності та їх системи», «Функції», «Геометричні фігури, тіла та їх властивості», «Координати і вектори», «Основи комбінаторики». Повна, правильна і обґрунтована відповідь на кожне теоретичне питання білету оцінюється в 40 балів таким чином: *знаннява компонента* відповіді (від 0 до 15 балів), *практична компонента* відповіді (від 0 до 15 балів); *комунікативна компонента* відповіді (від 0 до 10 балів).

Знаннява компонента відповіді на кожне теоретичне питання білету з математики, передбачає: знання означень математичних понять, глибину розуміння їхнього змісту та обсягу; уміння доводити математичні твердження; знання різних методів розв'язування задач.

Практична компонента відповіді на кожне теоретичне питання білету з математики, передбачає: володіння математичними вміннями й навичками, передбаченими програмою, вміннями застосовувати математичні знання при розв'язуванні задач; вміння будувати математичні моделі реальних об'єктів,

процесів і явищ та досліджувати ці моделі засобами математики; вміння обґрунтовувати твердження; вміння поєднувати знання теоретичного змісту матеріалу та практичних навичок його застосування.

Комунікативна компонента відповіді на кожне питання білету передбачає: вміння вдало вибудувати відповідь на питання білету, чітко та лаконічно виділити й розкрити найосновніші компоненти відповіді; вміння наводити в процесі відповіді вдалі схеми, приклади та контрприкладі; вільне володіння змістом відповіді на питання білету (міра використання конспекту відповіді тощо).

При оцінюванні виконання практичного завдання враховується: правильність розв'язання; повнота розв'язання; раціональність розв'язання задачі; обґрунтування всіх кроків розв'язання; розгляд різних способів міркувань при розв'язуванні задачі; кількість і якість допущених помилок; дотримання вимог оформлення розв'язування задачі. Повне й правильне виконання практичного завдання екзаменаційного білету дає можливість набрати найбільшу кількість балів – 30. Представлення найбільш раціональних розв'язань з високим рівнем обґрунтувань дозволяє отримати ще 10 балів за виконання практичного завдання. Отже, максимальна кількість балів, яку може отримати вступник за виконання практичного завдання – 40 балів.

Таким чином, найбільшу кількість балів, яку може набрати вступник відповідаючи на всі питання білету вступного фахового випробування з математики – 200 балів.

Мінімальний бал для отримання позитивної оцінки – 100, максимальний – 200	Оцінка за розширеною шкалою
186 – 200	відмінно
166 – 185	добре
151 – 165	задовільно
100 – 150	достатньо
1 – 100	незадовільно

Голова фахової атестаційної комісії

доц. Калашніков І.В.